

OBSAH

JAK (NE)MINOUT SVŮJ CÍL

Proč je důležité zabývat se hříchem?	5
Co je to hřích?	6
<i>Špatný úkon</i>	6
<i>Protiklad ctnosti</i>	7
<i>Úkon proti přirozenosti</i>	8
<i>Úkon proti rozumu</i>	9
Různé hříchy	9
<i>Druhé rozlišení hříchů</i>	9
<i>Finá rozlišování hříchů</i>	10
<i>Smrtelný a všední hřích</i>	12
<i>Hlavní hříchy</i>	15
Hřích a lidské potence	16
Příčina hříchu	19
Hřích prarodičů a stav lidstva.	21
<i>Prvotní a dědičný hřích</i>	21
<i>Předávání dědičného hříchu</i>	23
<i>Narušená přirozenost</i>	27
Poskvrnění a trest	28
Závěr – Tomášův traktát a „zповědní zrcadlo“	32
Slovníček pojmů	33

SUMA TEOLOGICKÁ I-II

OTÁZKY 71–89

OTÁZKA 71: O NEŘESTECH A HŘÍŠÍCH JAKO TAKOVÝCH

Článek 1: Je neřest protikladem ctnosti?	39
Článek 2: Je neřest proti přirozenosti?	42
Článek 3: Je neřest horší než neřestný úkon?	44
Článek 4: Může existovat hřích zároveň se ctností?	46
Článek 5: Je v každém hříchu nějaký úkon?	48
Článek 6: Je vhodná definice hříchu jako „výroku, skutku nebo dychtivosti směřující proti věčnému zákonu“?	51

OTÁZKA 72: O ROZDĚLENÍ HŘÍCHŮ

Článek 1: Liší se hříchy druhově podle svých předmětů?	54
Článek 2: Je vhodné rozlišovat hříchy na duchovní a tělesné?	56
Článek 3: Rozlišují se hříchy druhově podle svých příčin?	59
Článek 4: Je vhodné rozlišovat hřích na hřích proti Bohu, proti bližnímu a proti sobě samému?	61
Článek 5: Rozlišují se druhově hříchy podle tíže viny?	63
Článek 6: Jsou hříchy vykonání a nekonání druhově odlišné?	66
Článek 7: Je vhodné rozdělovat hříchy na hříchy srdcem, ústý a skutkem?	68
Článek 8: Rozlišují nadbytek a nedostatek různé druhy hříchů?	70
Článek 9: Rozlišují se druhy hříchů podle různých okolností?	72

OTÁZKA 73: SROVNÁNÍ HŘÍCHŮ MEZI SEBOU

Článek 1: Jsou všechny hříchy navzájem spojené?	74
Článek 2: Jsou si všechny hříchy rovné?	77
Článek 3: Je závažnost hříchů dána jejich předměty?	79
Článek 4: Liší se závažnost hříchů podle hodnoty ctností, jejichž jsou protikladem?	81
Článek 5: Jsou tělesné hříchy menším proviněním než duchovní hříchy?	82
Článek 6: Je závažnost hříchů dána jejich příčinami?	84
Článek 7: Přitěžují hřichu okolnosti?	86
Článek 8: Zvětšuje se závažnost hřichu mírou způsobené škody?	88
Článek 9: Je závažnost hříchů dána osobou, proti které hřích směřuje?	91
Článek 10: Zvětšuje se hřích významností hřešící osoby?	93

OTÁZKA 74: SUBJEKT HŘÍCHŮ

Článek 1: Může být vůle subjektem hřichu?	95
Článek 2: Je subjektem hřichu pouze vůle?	97
Článek 3: Může být hřích ve smyslovosti?	98
Článek 4: Může být ve smyslovosti smrtelný hřích?	100
Článek 5: Může být hřích v rozumu?	102
Článek 6: Je hřích spočívající v dlouhodobém lpění na potěšení v rozumu?	103
Článek 7: Je hřích spočívající v souhlasu s úkonem ve vyšším rozumu?	105
Článek 8: Je souhlas s potěšením smrtelný hřích?	107
Článek 9: Může být všední hřích ve vyšším rozumu, nakolik řídí nižší síly?	111
Článek 10: Může být všední hřích ve vyšším rozumu jako takovém?	112

OTÁZKA 75: PŘÍČINY HŘÍCHŮ OBECNĚ

Článek 1: Má hřích příčinu?	115
Článek 2: Má hřích vnitřní příčinu?	117
Článek 3: Má hřích vnější příčinu?	119
Článek 4: Je hřích příčinou hřichu?	120

OTÁZKA 76: PŘÍČINY HŘÍCHŮ KONKRÉTNĚ

Článek 1: Může být nevědomost příčinou hřichu?	123
Článek 2: Je nevědomost hřichem?	125
Článek 3: Omlouvá nevědomost zcela od hřichu?	128
Článek 4: Umenšuje nevědomost hřích?	130

OTÁZKA 77: PŘÍČINA HŘICHU Z HLEDISKA SMYSLOVÉ ŽÁDOSTI

Článek 1: Je vůle hýbána vášní smyslové žádosti?	133
Článek 2: Může být rozum překonán vášní proti jeho poznání?	135
Článek 3: Můžeme hřích z vášně nazvat hřichem ze slabosti?	138
Článek 4: Je sebeláska původem každého hřichu?	140
Článek 5: Je vhodné pokládat za příčiny hříchů „žádostivost těla, žádostivost očí a pýchu života“?	142
Článek 6: Je hřích umenšován vášní?	144
Článek 7: Je hřích zcela omlouván vášní?	146
Článek 8: Může být hřích z vášně smrtelný?	148

OTÁZKA 78: O PŘÍČINĚ HŘICHU, KTEROU JE ŠPATNOST

Článek 1: Hřeší někdo z vědomé špatnosti?	150
Článek 2: Hřeší z vědomé špatnosti ten, kdo hřeší na základě habitu?	152
Článek 3: Hřeší na základě habitu ten, kdo hřeší z vědomé špatnosti?	154
Článek 4: Hřeší ten, kdo hřeší z vědomé špatnosti, závažněji, než ten, kdo hřeší z vášně?	156

OTÁZKA 79: O VNĚJŠÍCH PŘÍČINÁCH HŘICHU

ZA PRVÉ: ZE STRANY BOHA

Článek 1: Je Bůh příčinou hřichu?	159
Článek 2: Je úkon hřichu od Boha?	162
Článek 3: Je Bůh příčinou zaslepenosti a zatvrzelosti?	163
Článek 4: Jsou zaslepenost a zatvrzelost zaměřeny vždy ke spáse toho, kdo je zaslepený a zatvrzelý?	165

OTÁZKA 80: O PŘÍČINĚ HŘICHU ZE STRANY ĎÁBLA

Článek 1: Je ďábel přímou příčinou hřichu člověka?	167
Článek 2: Může ďábel svádět k hřichu niterným přesvědčováním?	169
Článek 3: Může ďábel přivádět k hřichu s nutností?	171
Článek 4: Pocházejí všechny hříchy lidí z ďábelského ponoukání?	173

OTÁZKA 81: O PŘÍČINĚ HŘÍCHU ZE STRANY ČLOVĚKA	
Článek 1: Přechází první hřích prvního člověka na potomstvo skrze původ?	175
Článek 2: Přecházejí na potomstvo i jiné hříchy prvního rodiče či nejbližších předků?	179
Článek 3: Přechází hřích prvního rodiče na všechny lidi skrze původ?	181
Článek 4: Byl by dědičným hříchem zasažen ten, kdo by byl zázračně utvořen z lidského těla?	183
Článek 5: Byly by děti zasaženy dědičným hříchem, kdyby nezhřešil Adam, ale Eva?	184
OTÁZKA 82: O ESENCI DĚDIČNÉHO HŘÍCHU	
Článek 1: Je dědičný hřích habitem?	187
Článek 2: Je v jednom člověku více dědičných hříchů?	189
Článek 3: Je dědičný hřích žádostivostí?	191
Článek 4: Je dědičný hřích ve všech [lidech] stejně?	193
OTÁZKA 83: O SUBJEKTU DĚDIČNÉHO HŘÍCHU	
Článek 1: Je dědičný hřích spíše v těle než v duši?	195
Článek 2: Je dědičný hřích dříve v esenci duše než v jejích potencích?	198
Článek 3: Nakazí dědičný hřích dříve vůli než jiné potence?	200
Článek 4: Jsou uvedené potence nakažené více než jiné?	201
OTÁZKA 84: O PŘÍČINĚ HŘÍCHU, NAKOLIK JE JEDEN HŘÍCH PŘÍČINOU JINÉHO	
Článek 1: Je chtivost kořenem všech hříchů?	203
Článek 2: Je pýcha počátkem každého hříchů?	205
Článek 3: Jsou vedle pýchy a lakoty jiné zvláštní hříchy, které bychom měli nazývat hlavními?	207
Článek 4: Je vhodné uvádět sedm hlavních neřestí?	209
OTÁZKA 85: O ÚČINCÍCH HŘÍCHU	
ZA PRVÉ: O NARUŠENÍ DOBRA PŘIROZENOSTI	
Článek 1: Zmenšuje hřích dobro přirozenosti?	213
Článek 2: Může být hříchem odňato celé dobro lidské přirozenosti?	215
Článek 3: Je vhodný výčet čtyř zranění přirozenosti způsobených hříchem, jimiž jsou slabost, nevědomost, špatnost a žádostivost?	218
Článek 4: Je privace způsobu, podoby a řádu účinkem hříchů?	220
Článek 5: Jsou smrt a další tělesné nedostatky účinkem hříchů?	221
Článek 6: Jsou smrt a další nedostatky člověku přirozené?	223

OTÁZKA 86: O POSKVRNĚ HŘÍCHU	
Článek 1: Je hřích příčinou nějaké poskvrny duše?	226
Článek 2: Zůstává v duši poskvrna po úkonu hříchů?	228
OTÁZKA 87: O TRESTU	
Článek 1: Je tíže trestu účinkem hříchů?	230
Článek 2: Může být hřích trestem za jiný hřích?	232
Článek 3: Může nějaký hřích zasluhovat věčný trest?	234
Článek 4: Zasluguje nějaký hřích nekonečně velký trest?	236
Článek 5: Zasluguje každý hřích věčný trest?	237
Článek 6: Zůstává tíže trestu i po hříchů?	239
Článek 7: Je každý trest uložen za nějaký hřích?	241
Článek 8: Je někdo trestán za hřích jiného [člověka]?	243
OTÁZKA 88: O HŘÍCHU VŠEDNÍM A SMRTELNÉM	
Článek 1: Je vhodné rozlišení mezi všedním a smrtelným hříchem?	246
Článek 2: Liší se všední a smrtelný hřích rodem?	249
Článek 3: Je všední hřích dispozicí k hříchu smrtelnému?	251
Článek 4: Může se všední hřích stát smrtelným?	253
Článek 5: Může okolnost udělat ze všedního hříchů hřích smrtelný?	255
Článek 6: Může se smrtelný hřích stát všedním hříchem?	258
OTÁZKA 89: O VŠEDNÍM HŘÍCHU	
Článek 1: Působí všední hřích poskvrnu v duši?	260
Článek 2: Označují se všední hříchy vhodně jako dřevo, seno a sláma?	262
Článek 3: Mohl se člověk ve stavu nevinnosti dopouštět lehkých hříchů?	264
Článek 4: Mohl by se dobrý nebo zlý anděl dopustit všedního hříchů?	267
Článek 5: Jsou první hnutí smyslovosti u nevěřících smrtelnými hříchy?	268
Článek 6: Může být všední hřích v někom, kdo má pouze hřích dědičný?	270
Ediční poznámka	272
Summary	273